

Raadhuisplein 1
7811 AP Emmen
t. 14 0591
f. 0591 377602

Postbus 30001
7800 RA Emmen
e. gemeente@emmen.nl
i. gemeente.emmen.nl



Aan de raad van de gemeente Emmen

team
Emmen Vernieuwt

ons kenmerk	zaaknummer	bijlage	behandeld door
288937-2024:148645	288937-2024		M. Loonstra-Buzogány
datum	telefoon	fax	e-mail
18 oktober 2024	14 0591		gemeente@emmen.nl
onderwerp			
ORTESE Ontwerpen en Realiseren van een Toekomstbestendig Energiesysteem in Emmen			

Geachte leden van de raad,

ORTESE is een gezamenlijk initiatief van de gemeente Emmen, Enexis, het Ministerie van Klimaat en Groene Groei en de provincie Drenthe en staat voor het ontwerpen en realiseren van een toekomstbestendig energiesysteem in Emmen.

Tijdens de raadsbijeenkomst van 6 maart 2024 hebben wij u geïnformeerd over dit initiatief.

Aanleiding

Uw Raad heeft de Energienota 2023-2024 vastgesteld. In de Energienota kiest de gemeente Emmen 'een robuust energiesysteem' als één van de speerpunten van haar beleid. Daarmee samenhangend wordt de nadruk gelegd op systeeminnovatie die tot een 'slim' energiesysteem moet leiden, waarbinnen de productie van elektriciteit en het gebruik daarvan lokaal op elkaar worden afgestemd.

Het huidige energiesysteem loopt tegen haar grenzen aan. De eerste tekenen daarvan zien we door de schaarste op het elektriciteitsnet (netcongestie). In de komende decennia zal de energietransitie verder versnellen: in 2022 was 15% van de gebruikte energie in Nederland hernieuwbaar. Op dit moment is het aandeel hernieuwbare elektriciteit 53 % van de totale elektriciteitsproductie.

Elektriciteit omvat bovendien maar een vijfde van ons huidige energiegebruik: de rest is aardgas en voertuigbrandstoffen. Dat betekent dat de vraag naar elektriciteit, maar ook naar warmte, waterstof en groengas snel zullen stijgen richting 2050

Doel en aanpak

Het doel van ORTESE is het ontwerpen en realiseren van een toekomstbestendig energiesysteem in Emmen, waarbij lokale meerwaarde voor Emmen leidt tot opschaalbare resultaten op provinciaal en nationaal niveau.

Het energiesysteem en de rol van overheden, netbeheerders, bedrijven en inwoners hierin zullen de komende decennia een flinke transformatie ondergaan. Hoe die transformatie eruitziet, weten we nog niet precies. We gaan daarom nieuwe oplossingen ontwerpen en helpen implementeren. Deze oplossingen vergroten uiteindelijk de beschikbaarheid van duurzame energie en energie-infrastructuur voor inwoners en bedrijven. Daarmee draagt dit programma bij aan het behalen van de klimaat- en energiedoelen en aan het tegengaan van netcongestie en andere, toekomstige systeemproblemen.

De aanpak krijgt vorm via drie werkpakketten:

- Werkpakket Ontwerpen (Digital Twin): Dit werkpakket richt zich op het realiseren van een digitale weergave/model van het Emmens energiesysteem om daarmee de systeemeffecten van beleidskeuzes, aanpassingen aan wet- en regelgeving en aan marktordeningsprincipes te testen voordat ze in de praktijk worden toegepast.
- Werkpakket Realiseren (Energiehubs): Dit werkpakket richt zich op het ondersteunen van ondernemers in het realiseren van drie concrete energiehubs in Emmen waarin lokale energie ook lokaal gebruikt wordt.
- Werkpakket Toekomstbestendig Energiesysteem: Dit werkpakket richt zich op het vergroten van de actieve betrokkenheid van bedrijven, inwoners (collectieven), netbeheerders, overheden, kennisinstellingen en andere belanghebbenden bij het inrichten van een toekomstbestendig energiesysteem.

Meerwaarde voor Emmen

Met ORTESE positioneren we Emmen als modelstad voor Drenthe en Nederland. Emmen heeft een landelijk uniek energieprofiel, met bedrijventerreinen, woonwijken, chemische industrie en glastuinbouw in één gemeente. Beschikbaarheid van wind- en zonne-energie, groengas en restwarmte van de industrie bieden kansen om lokaal energiestromen aan elkaar te koppelen. Ook zijn er plannen en initiatieven op het gebied van groene waterstofproductie en gebruik (GZI-Next), geothermie (glastuinbouw) en energieopslag. De kans om tot oplossingen te komen is in Emmen daarom het grootst, waarbij die oplossingen lessen opleveren voor andere gemeenten, zowel in Drenthe als landelijk.

Samenwerking en financiën

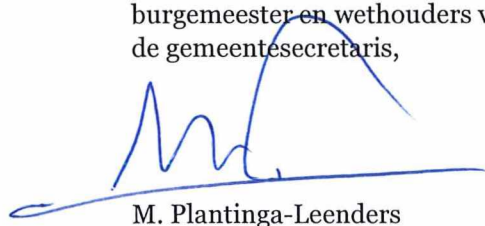
De basis van ORTESE wordt gedekt vanuit financiële bijdragen van de overheden van in totaal €3.000.000,--. De Rijksoverheid draagt € 1.500.000, -- bij, de provincie € 1.000.000,-- en de gemeente € 500.000,-- . De bijdrage van de gemeente wordt gedekt uit de Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE-middelen).

Om een flinke plus te realiseren op deze basis, heeft de gemeente Emmen op 14 oktober 2024 een aanvraag gedaan uit de Europese subsidieprogramma European Urban Initiative. De gemeente Emmen is hoofdaanvrager. Bij gunning van de subsidie wordt een extra impuls van maximaal € 5.000.000,-- bovenop de bijdragen van gemeente, provincie en Rijk gerealiseerd.

Vervolgproces

ORTESE heeft een verwachte looptijd tot en met 2028. In februari 2025 organiseren wij wederom een informerende bijeenkomst voor de raad over dit programma.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Emmen
de gemeentesecretaris,



M. Plantinga-Leenders

de burgemeester,



H.F. van Oosterhout